

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector Juridische Zaken en
Wetgevingsbeleid

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Contactpersoon

Datum 28 april 2022
Onderwerp Wob-verzoek Wet Computercriminaliteit III

Ons kenmerk
3980489

Uw kenmerk
2021405574

Geachte heer

Bijlagen
3

In uw brief van 11 augustus 2021, door mij ontvangen op 12 augustus 2021, heeft u met een beroep op de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob) informatie verzocht over de voorbereiding, advisering, politieke discussie, consultatie, implementatie, betrokkenheid/invloed van private partijen/ derden / landen en andere aspecten ten aanzien van de Wet Computercriminaliteit III in de periode 2012 tot en met 2019.

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

De ontvangst van uw verzoek is schriftelijk bevestigd bij brief van 19 augustus 2021, met kenmerk 3500461.

In de brief van 7 september 2021 is de beslistermijn met vier weken verdaagd tot en met 7 oktober 2021.

Op donderdag 9 september 2021 heeft een ambtenaar van mijn ministerie telefonisch met u gesproken over uw Wob-verzoek met het doel om verduidelijking te krijgen over welke informatie u wil hebben, nu het Wob-verzoek op zichzelf staand zeer omvangrijk is. In dat telefoongesprek met u is tevens meegedeeld, dat u, gelet op het Wob-verzoek, naar alle waarschijnlijkheid niet binnen de wettelijke termijn een reactie op uw Wob-verzoek zult ontvangen. Tijdens het telefoongesprek heeft u aangegeven dat u onderzoek doet naar de invloed van het bedrijfsleven op de Wet Computercriminaliteit III en dat u daarom met name interesse heeft in de stukken uit het traject voor de behandeling in de Tweede Kamer. Na dit telefoongesprek heeft er een overleg plaatsgevonden met de, voor zover deze nog bij mijn Ministerie werkzaam zijn, beleidsmedewerkers en wetgevingsjuristen die bij dit wetgevingstraject betrokken zijn geweest. Tijdens dat overleg is nagegaan op welke manier voldaan kan worden aan uw Wob-verzoek. Er is daarbij rekening gehouden met het feit dat u het Wob-verzoek heeft ingediend ten behoeve van uw onderzoek naar de (eventuele) inmenging van het bedrijfsleven op dit wetgevingstraject. Tijdens het overleg is besloten dat er op zoek gegaan wordt naar alle informatie die binnen mijn ministerie beschikbaar is over contacten die hebben plaatsgevonden met het bedrijfsleven, men denke aan notulen van gesprekken en verslagen van werkgroepen voor zover deze aanwezig zijn. Ook is afgesproken dat er informatie wordt opgezocht met betrekking

tot de internetconsultaties van bedrijven en instellingen. Bovendien wordt er gezocht naar alle sleuteldocumenten zoals nota's die zien op deze wet.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector Juridische Zaken en
Wetgevingsbeleid

Deze inkadering heeft een ambtenaar van mijn ministerie telefonisch met u besproken op donderdag 23 september 2021. Deze ambtenaar heeft in dat telefoongesprek uiteengezet dat op deze manier een zo volledig mogelijk beeld verschaft kan worden over de beslissingen die genomen zijn met betrekking tot de wetteksten en de contacten die hebben plaatsgevonden met het bedrijfsleven. U heeft tijdens het telefoongesprek aangegeven zich hierin te kunnen vinden. Hetgeen wat op donderdag 23 september 2021 is besproken tijdens het telefoongesprek is u per e-mail op vrijdag 24 september 2021 bevestigd.

Datum
28 april 2022
Ons kenmerk
3980489

Op maandag 20 december 2021 bent u gemaïld door een ambtenaar van mijn ministerie. In deze e-mail is uiteengezet dat alle stukken ontvangen zijn van de bij de aangelegenheid betrokken afdelingen binnen mijn ministerie. Bij een aantal stukken moest er om zienswijzen gevraagd worden. Er is aan u de toezegging gedaan dat u in februari of uiterlijk maart 2022 het besluit zult ontvangen. Thans volgt mijn besluit op uw verzoek met verontschuldiging voor de ontstane vertraging.

Wettelijk kader

Uw verzoek valt onder de reikwijdte van de Wob. Voor de relevante Wob-artikelen verwijs ik u naar bijlage 1.

Inventarisatie documenten

Aan de hand van uw Wob-verzoek is onder andere binnen het dossiersysteem (waar stukken die betrekking hebben op dossiers opgeslagen worden) en binnen de computerschijven van de betrokken medewerkers gezocht naar stukken die vallen onder de reikwijdte van uw Wob-verzoek. Ook is gekeken naar de input die gegeven is tijdens de internetconsultatie. Hieruit blijkt dat alle 37 reacties die gegeven zijn tijdens de internetconsultatie openbaar zijn en te vinden zijn op <https://www.internetconsultatie.nl/computercriminaliteit/reacties>.

Op basis van uw verzoek zijn in totaal 17 documenten(sets) aangetroffen. Deze documenten(sets) zijn opgenomen in een inventarislijst, die als bijlage 2 bij dit besluit is gevoegd. In dit besluit wordt verwezen naar de corresponderende nummers uit de inventarislijst, zodat per document duidelijk is wat is besloten. Twee documenten zijn reacties uit de internetconsultatie. Deze zijn reeds openbaar.

In het telefoongesprek van 23 september 2021 heeft u verzocht om concept wetteksten. Zoals in dat telefoongesprek al is aangegeven, maak ik geen concepten openbaar. Ik baseer mij hier op artikel 11, eerste lid, van de Wob. De concept wetteksten heb ik dan ook buiten de zoekslag gehouden. Echter, de nota's die op deze concepten zien, maak ik wel (deels) openbaar.

Zienswijzen

Bij de documenten met de nummers 008, 010, 011, 012, 014, 015, 016 en 017 is aan verschillende betrokkenen een zienswijze gevraagd. In de inventarislijst kunt u terug vinden welke derde-belanghebbenden bij een bepaald document zijn betrokken. Voor een volledig overzicht van opgevraagde zienswijzen verwijs ik u daarom naar (samen met bovenstaande opsomming) bijlage 2. De zienswijzen van derden heb ik bij mijn belangenafweging meegenomen.

Besluit

Ik heb besloten deels aan uw verzoek tegemoet te komen en de informatie waarom u verzocht gedeeltelijk openbaar te maken, voor zover deze niet reeds openbaar is. Voor de motivering van de geweigerde documenten en passages verwijs ik naar de overwegingen hieronder.

Directie Wetgeving en
Juridische Zaken
Sector Juridische Zaken en
Wetgevingsbeleid

Datum

28 april 2022

Ons kenmerk

3980489

Overwegingen

Allereerst wil ik u wijzen op het volgende. Ingevolge artikel 3, vijfde lid, van de Wob, wordt een verzoek om informatie ingewilligd met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 10 en 11. Het recht op openbaarmaking op grond van de Wob dient uitsluitend het publieke belang van een goede en democratische bestuursvoering. Het komt iedere burger in gelijke mate toe. Daarom kan ten aanzien van de openbaarheid geen onderscheid worden gemaakt naar gelang de persoon of de bedoeling of belangen van de verzoeker.

Bij de te verrichten belangenafweging worden dan ook betrokken het algemene belang bij openbaarmaking van de gevraagde informatie en de door de weigeringsgronden te beschermen belangen, maar niet het specifieke belang van de verzoeker.

Evenmin kent de Wob een beperkte vorm van openbaarmaking. Dit betekent dat openbaarmaking van de gevraagde documenten uitsluitend aan u op grond van de Wob niet mogelijk is. Indien ik aan u de betreffende documenten verstrek, moet ik deze ook aan anderen geven indien zij daarom verzoeken. In dat licht vinden de onderstaande belangenafwegingen dan ook plaats.

Bedrijfs- en fabricagegegevens

Artikel 10, eerste lid, aanhef en onder c, van de Wob bepaalt dat het verstrekken van informatie achterwege blijft voor zover dit bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn medegedeeld. Onder bedrijfsgegevens moet blijken bestendige jurisprudentie worden verstaan: al die gegevens waaruit wetenswaardigheden kunnen worden afgelezen of afgeleid met betrekking tot de technische bedrijfsvoering of het productieproces dan wel met betrekking tot de afzet van producten of de kring van afnemers of leveranciers. Cijfers of gegevens die de financiële bedrijfsvoering en financiële stromen betreffen, worden eveneens als bedrijfs- en fabricagegegevens aangemerkt.

In de documenten staan bedrijfsgegevens. Deze gegevens zijn vertrouwelijk medegedeeld. Uit deze gegevens kunnen wetenswaardigheden worden afgeleid met betrekking tot de bedrijfsvoering.

Het betreft onder andere informatie over strategische plannen betreffende de toekomstige marktontwikkelingen, alsook bedrijfs- en concurrentiegevoelige informatie. Openbaarmaking van die informatie, die in het kader van het wetsvoorstel Wet Computercriminaliteit III kenbaar is gemaakt aan ambtenaren van mijn ministerie, zou daarom leiden tot een onevenredige benadeling van de betreffende derde-belanghebbende. Ik zal deze informatie dan ook niet openbaar maken.

Daar waar ik toepassing heb gegeven aan bedrijfs- en fabricagegegevens als weigeringsgrond, heb ik dit in de inventarislijst en de documenten aangegeven met de aanduiding "10.1.c".

Eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd.

In de geïnventariseerde documenten staan persoonsgegevens zoals namen, initialen, herleidbare functieaanduidingen, directe contactgegevens en handtekeningen van ambtenaren en derden. Ten aanzien van het merendeel van deze persoonsgegevens ben ik van oordeel dat het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Daarom heb ik deze persoonsgegevens onleesbaar gemaakt.

In diverse documenten staan persoonsgegevens van ambtenaren. Dit betreft gegevens die herleidbaar zijn tot een persoon, zoals onder meer namen, e-mailadressen, functienamen en telefoonnummers. In het kader van goed werkgeverschap ben ik van oordeel dat ten aanzien van deze gegevens het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd, zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Dit ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de betrokken ambtenaar. Daarbij is van belang dat het hier niet gaat om het opgeven van een naam aan een individuele burger die met een ambtenaar in contact treedt, maar om openbaarmaking van de naam in de zin van de Wob.

Dit is alleen anders wanneer er sprake is van namen van ambtenaren die besluiten krachtens mandaat hebben ondertekend. Uit het oogpunt van controleerbaarheid van de taakuitoefening wordt in dat geval de naam van de betrokken ambtenaar wel openbaar gemaakt.

Gelet hierop heb ik alle namen, initialen en direct herleidbare functieaanduidingen van ambtenaren in de documenten onleesbaar gemaakt. Directe contactgegevens, zoals directe telefoonnummers en (e-mail)adressen, van ambtenaren maak ik tevens niet openbaar. Deze personen kunnen potentieel hinder ondervinden als hun contactgegevens voor eenieder openbaar worden. Mijns inziens wordt het algemene belang van openbaarheid in voldoende mate gediend met de algemene openbare contactgegevens waarlangs de organisaties bereikbaar zijn.

Daar waar ik toepassing heb gegeven aan de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer als weigeringsgrond, heb ik dit in de inventarislijst en de documenten aangegeven met de aanduiding "10.2.e".

Het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang van het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.

In de documenten gaat het om algemene contactgegevens, zoals telefoonnummers en e-mailadressen. Deze gegevens zijn bestemd voor functioneel gebruik, maar niet openbaar voor een ieder. Bij openbaarmaking van deze informatie valt niet uit

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector Juridische Zaken en
Wetgevingsbeleid

Datum
28 april 2022

Ons kenmerk
3980489

te sluiten dat derden hiervan gebruik zullen gaan maken. Hier zijn deze gegevens niet voor bedoeld. Daarom maak ik deze gegevens niet openbaar.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector Juridische Zaken en
Wetgevingsbeleid

Tevens is in document 013, Nota Wetsvoorstel computercriminaliteit III aan Staatssecretaris, een onderdeel gelakt, nu dit informatie bevat uit de Ministerraad. Openbaarmaking van deze informatie is in strijd met de in artikel 45 van de Grondwet opgenomen taak van de ministerraad (waaronder onderraden en Ministeriële Commissies) om de eenheid van het beleid te bevorderen en de in artikel 26, eerste lid, van het Reglement van Orde van de ministerraad opgenomen geheimhoudingsverplichting. Openbaarmaking van bovengenoemde informatie zou tot een onevenredige benadeling leiden, omdat aannemelijk is dat openbaarmaking de open en ongedwongen beraadslaging tussen de leden van de Ministerraad en daarmee de besluitvorming, zal belemmeren. Geheimhouding van hetgeen ter vergadering wordt besproken is essentieel, zowel vanwege de eenheid van het regerings- en kabinetsbeleid alsook om te verzekeren dat binnen het kabinet in alle vrijheid van gedachten kan worden gewisseld. Bij mijn afweging heb ik dan ook een groter gewicht toegekend aan het voorkomen van bovengenoemde onevenredige benadeling, dan aan het algemene belang dat is gediend met openbaarmaking van de informatie.

Datum
28 april 2022

Ons kenmerk
3980489

Daar waar ik toepassing heb gegeven aan het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling als weigeringsgrond, heb ik dit in de inventarislijst en de documenten aangegeven met de aanduiding "10.2.g".

Persoonlijke beleidsopvattingen in een stuk voor intern beraad

Uitgangspunt van de Wob is dat overheidsinformatie openbaar is. Dit geldt in beginsel ook voor documenten opgesteld ten behoeve van intern beraad. Dit is het beraad over een bestuurlijke aangelegenheid binnen een bestuursorgaan, dan wel binnen een kring van overheden in het kader van de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een bestuurlijke aangelegenheid. Uit de wetsgeschiedenis blijkt dat onder het begrip 'documenten opgesteld ten behoeve van intern beraad' onder meer moeten worden begrepen: nota's van ambtenaren aan hun politieke en ambtelijk leidinggevenden, correspondentie tussen de onderdelen van een ministerie en tussen ministeries onderling, concepten van stukken, agenda's, notulen, samenvattingen en conclusies van interne besprekingen en rapporten van ambtelijke adviescommissies. Degene die de stukken heeft opgesteld moet de bedoeling hebben gehad dat ze zouden dienen voor intern beraad.

Ten aanzien van de voorgenoemde persoonlijke beleidsopvattingen zie ik in dit geval aanleiding om deze met toepassing van artikel 11, tweede lid, van de Wob, in geanonimiseerde vorm openbaar te maken.

Document 016a is een concept. Specifiek ten aanzien van concepten van documenten merk ik op dat ik de openbaarmaking van concepten – wanneer de definitieve versie reeds openbaar is of met dit Wob-besluit openbaar wordt – niet in het belang acht van een goede en democratische bestuursvoering. Het delen van (vele) conceptversies van een document schaadt een eenduidige communicatie vanuit de overheid en kan daarmee leiden tot maatschappelijke verwarring. De Wob is daar niet voor bedoeld.

Buiten reikwijdte

Informatie in de documenten 006, 010, 011, 012 en 017 heb ik als (gedeeltelijk) buiten de reikwijdte van het Wob-verzoek beoordeeld. Passages die niet over de Wet Computercriminaliteit III gaan, heb ik om die reden niet aan de hand van de Wob beoordeeld. De betreffende passages zijn onleesbaar gemaakt en gemarkeerd met "Buiten reikwijdte".

Reeds openbare stukken

Document 002 bestaat uit reacties op de internetconsultatie. Deze reacties zijn al openbaar, zoals dit al uiteengezet is onder het kopje "Inventarisatie documenten". De Wob is niet van toepassing op informatie die reeds openbaar is.

Wijze van openbaarmaking

De documenten die met dit besluit (gedeeltelijk) openbaar worden gemaakt, treft u bij dit besluit in kopie aan.

Dit besluit zal geanonimiseerd op www.rijksoverheid.nl worden geplaatst tezamen met de (deels) openbaar gemaakte documenten.

Hoogachtend,
De Minister van Justitie en Veiligheid,
namens deze,

*Strategisch raadgever/Coördinator
juridische procedures
Sector Juridische Zaken en Wetgevingsbeleid*

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector Juridische Zaken en
Wetgevingsbeleid

Datum
28 april 2022

Ons kenmerk
3980489

BEZWAARCLAUSULE

Tegen dit besluit kunt u binnen zes weken na de dag waarop dit is bekend Gemaakt een bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift moet door de indiener zijn ondertekend en bevat ten minste zijn naam en adres, de dagtekening, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en de gronden waarop het bezwaar rust. Dit bezwaarschrift moet worden gericht aan: de Minister van Justitie en Veiligheid, ter attentie van de Directie Wetgeving en Juridische Zaken, Sector Juridische Zaken en Wetgevingsbeleid, Postbus 20301, 2500 EH Den Haag.